

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TAS® 34 Tarpinė finansinė atskaitomybė

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 34-asis TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“

Ivadas

Pagrindinis finansinių ataskaitų tikslas – laiku pateikti patikimą informaciją finansinių ataskaitų vartotojams. Finansinių ataskaitų vartotojai, naudodamiesi šia informacija, galės priimti sprendimus. Kitas informacijos šaltinis sprendimų priėmėjams yra tarpinės finansinės ataskaitos. Tarpinės finansinės ataskaitos – tai ataskaitos, kuriose vartojams pateikiama finansinė informacija, apimanti trumpesnį nei vienerių metų laikotarpį. 34-ajame TAS apibrėžiamas minimalus tarpinių finansinių ataskaitų turinys ir pripažinimo bei vertinimo kriterijai. Be to, į standartą įtrauktas ir aiškinamasis raštas, kuris turėtų būti įtrauktas į tarpines finansines ataskaitas. Standarte taip pat aptariama, kaip turėtų būti apskaitomos sezoninės, ciklinės ir atsitiktinės pajamos bei nevienodos išlaidos. Šioje atvejo analizėje aptariamos problemos, su kuriomis gali susidurti pirmą kartą TFAS taikanti įmonė, rengdama tarpines finansines ataskaitas, ir kokie jų sprendimo būdai.

Atvejo informacija

Įmonė „Lightning“ yra elektroninių buitinių prietaisų gamybos įmonė. 2021 m. įmonė pirmą kartą pradėjo taikyti tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), todėl pirmą kartą rengs tarpines finansines ataskaitas. Įmonė pageidauja rengti tarpines finansines ataskaitas kas ketvirtį. Įmonės apskaitos skyriaus vadovas pirmą kartą susidūrė su tokia situacija ir jam kyla sunkumų dėl to, kaip turėtų būti rengiamos tarpinės finansinės ataskaitos. Tarpinėms finansinėms ataskaitoms rengti gauta tokia informacija:

- Pardavimai

Ketvirtis	Pardavimai
1	1 000 000 PV*
2	900 000 PV
3	1 200 000 PV
4	1 100 000 PV
Iš viso:	4 200 000 PV

- Tik antrojo ketvirčio pabaigoje ir metų pabaigoje įmonėje atliekamas fizinis atsargų skaičiavimas. Įmonės bendrojo pelno marža paprastai siekia 25 % bendrųjų pardavimų. Antrojo ketvirčio pabaigoje realizuotas bendrasis pelnas yra 27 %. Metų pabaigoje bendrasis pelnas buvo 26 %.
- Didžiausias įmonės klientas pateikė užsakymus, pagal kuriuos pirmąjį ketvirtį gaus 400 000 PV pardavimo pajamų, antrąjį ketvirtį – 300 000 PV, trečiąjį ketvirtį – 420 000 PV, o ketvirtąjį ketvirtį – 250 000 PV. Įmonė savo klientui suteikia 5 % nuolaidą, jei jis viršija metinį prekių pirkimą, kurio vertė 1 000 000 PV. Klientas šią sumą viršijo praėjusiais metais ir tikimasi ją viršyti šiais metais.
- Antrojo ketvirčio pabaigoje dėl rinkos sąlygų reikia atlikti 120 000 PV atsargų grynosios galimo realizavimo vertės koregavimą. Metų pabaigoje ši rinkos nulemta situacija išnyko.
- Trečiojo ketvirčio pabaigoje atsargų rinkos vertė sumažėjo 55 000 PV. Ketvirtojo ketvirčio pabaigoje šių atsargų vertė padidėjo 60 000 PV.
- Antrąjį ketvirtį buvo sumokėta 50 000 PV už trečiąjį ketvirtį įvyksiantį reklaminį renginį.
- Pirmojo ketvirčio pradžioje buvo atlikta gamyklos metinė techninė priežiūra ir būtini pakeitimai (pvz., gamyklos kamino oro filtro keitimas), už kuriuos sumokėta 90 000 PV.

---

* PV – piniginiai vienetai.

- Jei pasiekiami planuoti pardavimų rodikliai, įmonė vadovams skiria premijas. Siekiami pardavimų rodikliai yra 4 000 000 PV per metus, o tikimasi, kad nuo pirmojo ketvirčio bus pasiekti numatomi pardavimų rodikliai. Metų pabaigoje vadybininkams skiriamos premijos suma yra 100 000 PV.

Klausimai diskusijai

Įmonės „Lightning“ apskaitos skyriaus vadovas mano, kad esate vienas iš gabiausių ir išmintingiausių įmonės darbuotojų, ir paprašė jūsų pagalbos rengiant tarpines finansines ataskaitas. Kaip manote, kokią įtaką minėta informacija turėtų turėti kiekvieno ketvirčio rengiamoms tarpinėms finansinėms ataskaitoms?

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 34-asis TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“

	1 ketvirtis (PV)	2 ketvirtis (PV)	3 ketvirtis (PV)	4 ketvirtis (PV)	Metinis (PV)
Pardavimo pajamos	1 000 000	900 000	1 200 000	1 100 000	4 200 000
Pardavimų nuolaidos ^I	-50 000	-45 000	-60 000	-55 000	-210 000
Parduotų prekių savikaina (bendrojo pelno metodas) ^{II}	-750 000		-900 000		-1 650 000
Parduotų prekių savikaina (remiantis faktiniu fiziniu skaičiumi) ^{II}		-637 000		-821 000	-1 458 000
Laikinas grynosios santykinės vertės pokytis ^{III}		-120 000		120 000	0
Atsargų vertės sumažėjimas ir vėlesnis padidėjimas ^{IV}			-55 000	55 000	0
Reklamos išlaidos ^V			-50 000		-50 000
Priežiūros ir keitimo išlaidos ^{VI}	-22 500	-22 500	-22 500	-22 500	-90 000
Premijų išlaidos ^{VII}	-23 809,5	-21 428,6	-28 571,4	-26 190,5	-100 000

^I Klientas paskutinį ketvirtį pasiekė nuolaidai gauti reikalingą pirkimo sumą. Tačiau, kadangi įmonės užsakymai viršys 1 000 000 PV, tikėtina, kad įsipareigojimas klientui bus įvykdytas. Kiekvieną ketvirtį nuo kliento pirkinių reikalaujama taikyti 5 % nuolaidą nuo pardavimo pajamų.

1 ketvirtis: 1 000 000 PV x 5% = 50 000 PV

2 ketvirtis: 900 000 PV x 5% = 45 000 PV

3 ketvirtis: 1 200 000 PV x 5% = 60 000 PV

4 ketvirtis: 1 100 000 PV x 5% = 55 000 PV

^{II} Parduotų prekių savikaina:

Parduotų prekių savikaina (bendrojo pelno metodas) apskaičiuojama padauginus 1 ir 3 ketvirčių pardavimus (numatoma pelno marža 25 %).

Parduotų prekių savikaina (remiantis faktiniu fiziniu skaičiumi): Bendra pardavimų suma 2 ir 4 ketvirčiais dauginama iš faktinės bendrojo pelno maržos. Ji apskaičiuojama iš gautų rezultatų atimant 1 ir 3 ketvirčių parduotų prekių savikainą.

I ir II ketvirčių Bendra parduotų prekių savikaina: (1 000 000 PV + 900 000 PV) * (1 – 0,27) = 1 387 000 PV

1 ketvirčio parduotų prekių savikaina = 1 000 000 PV – (1 – 0,25) = 750 000 PV

2 ketvirčio parduotų prekių savikaina = 1 387 000 PV – 750 000 PV = 637 000 PV

Bendra parduotų prekių savikaina: 4 200 000 PV x (1 – 0,26) = 3 108 000 PV

3 ketvirčio parduotų prekių savikaina = 1 200 000 PV – (1 – 0,25) = 900 000 PV

4 ketvirčio parduotų prekių savikaina = 3 108 000 PV – (1 387 000 PV + 900 000 PV) = 821 000 PV

^{III} Laikinas grynosios galimo realizavimo vertės pokytis: nors grynasis galimas realizavimo vertės pokytis išnyks metų pabaigoje, jis turėtų būti nurodomas finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kai jis atsirado.

^{IV} Atsargų vertės sumažėjimas vėliau jas padidinus: atsargų vertės sumažėjimas nurodomas atitinkamo ketvirčio tarpinėse finansinėse ataskaitose. Vertės padidėjimas taip pat įtraukiamas į to ketvirčio tarpines finansines ataskaitas, kurį jis įvyko, tačiau dalis, viršijanti ankstesnį vertės sumažėjimą, tarpinėse finansinėse ataskaitose nepateikiama.

^V Reklamos išlaidos: iš anksto apmokėtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ketvirtį, kurį jos buvo sukauptos.

^{VI} Priežiūros ir pakeitimo išlaidos: net jei tai buvo padaryta per 1 ketvirtį, jos turėtų būti tolygiai paskirstytos per visus metus.

Priežiūros ir pakeitimo išlaidos (kas ketvirtį) = 90 000 PV / 4 = 22 500 PV

^{VII} Premijų išlaidos: jos turėtų būti paskirstomos proporcingai kiekvieno ketvirčio pardavimo pajamoms.

1 ketvirtis: $(100\,000\text{ PV} / 4\,200\,000\text{ PV}) \times 1\,000\,000\text{ PV} = 23\,809,52\text{ PV}$

2 ketvirtis: $(100\,000\text{ PV} / 4\,200\,000\text{ PV}) \times 900\,000\text{ PV} = 21\,428,57\text{ PV}$

3 ketvirtis: $(100\,000\text{ PV} / 4\,200\,000\text{ PV}) \times 1\,200\,000\text{ PV} = 28\,571,43\text{ PV}$

4 ketvirtis: $(100\,000\text{ PV} / 4\,200\,000\text{ PV}) \times 1\,100\,000\text{ PV} = 26\,190,48\text{ PV}$